

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2) เครื่องมือในการวิจัย
- 3) วิธีการสร้างเครื่องมือ
- 4) การเก็บและรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มประชากรของงานวิจัยครั้งนี้ เลือกใช้ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นประชากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ได้แก่อาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาตรี ที่ปฏิบัติงาน ณ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2555 (ไม่นับจำนวนอาจารย์ลาศึกษาต่อ) จำนวน 165 คนประกอบด้วย 7 คณะ 1 สถาบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 กรกฎาคม 2555) ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามคณะหน่วยงาน

คณะ	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง (คน)		
	อาจารย์	ผศ.	รวม
1. คณะเกษตรศาสตร์	14	2	16
2. คณะพยาบาลศาสตร์	28	11	39
3. คณะวิทยาการจัดการ	24	1	25
4. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	28	-	28
5. คณะวิศวกรรมศาสตร์	23	3	26
6. โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์	-	2	2

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามคณะหน่วยงาน

คณะ	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง (คน)		
	อาจารย์	ผศ.	รวม
7. โครงการจัดตั้งคณะศิลปศาสตร์	13	-	13
8. สถาบันอาหรับและอิสลามศึกษา	15	1	16
รวม			165

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของอาจารย์โดยไม่มีการเก็บข้อมูลจากคณะพยาบาลศาสตร์ ที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

คณะ	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง (คน)		
	อาจารย์	ผศ.	รวม
1. คณะเกษตรศาสตร์	9	3	12
2. คณะวิทยาการจัดการ	18	3	21
3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	19	0	19
4. คณะวิศวกรรมศาสตร์	17	3	20
5. โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์	2	0	2
6. โครงการจัดตั้งคณะศิลปศาสตร์	9	0	9
7. สถาบันอาหรับและอิสลามศึกษา	13	1	14
รวม			97

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ คณะที่สังกัด และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจระดับการใช้ และระดับความต้องการสารสนเทศในการสอนระดับปริญญาตรีของอาจารย์มหาวิทยาลัยรัตนราชวิทยาลัยราชวราชนครินทร์ เพื่อการจัดหาสารสนเทศสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยรัตนราชวิทยาลัยราชวราชนครินทร์ จำนวน 53 ข้อ แบ่งเป็น

ตอนที่ 2.1 วัตถุประสงค์ การใช้สารสนเทศในการสอน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2.2 ระดับการใช้ และระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. ลักษณะการใช้สารสนเทศในการสอน

1) ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ	จำนวน 5 ข้อ
2) ด้านรูปแบบของสารสนเทศ	จำนวน 11 ข้อ
3) ด้านภาษาของสารสนเทศ	จำนวน 4 ข้อ
4) ด้านความทันสมัยของสารสนเทศ	จำนวน 3 ข้อ
5) ด้านคุณภาพของเนื้อหาสารสนเทศ	จำนวน 3 ข้อ

2. แหล่งสารสนเทศ

1) แหล่งสารสนเทศสถาบัน	จำนวน 3 ข้อ
2) แหล่งสารสนเทศสถานที่	จำนวน 4 ข้อ
3) แหล่งสารสนเทศบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
4) แหล่งสารสนเทศเหตุการณ์	จำนวน 3 ข้อ
5) แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert (อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546, 132) โดยผู้วิจัยกำหนดให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง ระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง ระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง ระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง ระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด
0	หมายถึง ไม่มีการใช้สารสนเทศ และไม่มีความต้องการสารสนเทศในการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open - Ended) เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการสอนระดับปริญญาตรีของอาจารย์มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์

วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศในการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด โครงสร้าง และเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวการใช้สารสนเทศทั้ง 3 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่า IOC มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

+ 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66 - 1.00 ถ้าข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.66 ก็นำไปปรับปรุงหรือตัดไปตามความเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ พร้อมจัดพิมพ์

7. นำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรในการวิจัย

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนหนังสือรับรองจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัย - สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขออนุญาตต่อผู้บริหาร คณะ/หน่วยงาน ภายในมหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือรับรองและขออนุญาตจากภาควิชา ยื่นต่อหัวหน้า หน่วยงาน ของแต่ละคณะ/หน่วยงาน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 97 ฉบับ โดยการแจกแบบสอบถามตามคณะ/หน่วยงาน ซึ่งแจ้งให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ภายใน 2 สัปดาห์

4. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แตกต่างจากทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ และการใช้สารสนเทศ ของ ประภาวดี สีสันธิ (2533) และ Niedzwiedzka, B. (2003) ที่บอกว่า ความต้องการสารสนเทศ นำไปสู่การใช้สารสนเทศในด้านต่าง ๆ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแบบ ย้อนกลับ คือศึกษาการใช้ก่อนแล้วจึงไปศึกษาความต้องการ เนื่องจากมหาวิทยาลัยนราธิวาส-ราชนครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยใหม่ ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดมีจำนวนน้อย จึงต้องการ ที่จะศึกษาการใช้ในบริบทปัจจุบันที่เป็นอยู่ เพื่อที่จะสะท้อนถึงความต้องการในอนาคตสำหรับการ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เมื่อผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลแล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของประชากร ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูล ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับการใช้ สารสนเทศ และระดับความต้องการสารสนเทศในการสอนระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เมื่อหาค่าได้แล้ว นำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของ Best (วัน เดชพิชัย, 2535, น. 531 - 532) แปลผลคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายความว่า การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายความว่า การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายความว่า การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า การใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศในการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าความสัมพันธ์ของการใช้สารสนเทศกับความต้องการสารสนเทศ โดยใช้การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

4. เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศ และระดับความต้องการสารสนเทศในการสอน กับ ข้อมูลส่วนบุคคล (เพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ ประเภทคณะที่สังกัด และประสบการณ์ในการสอน) โดยใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

3.1 t - test ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศ และระดับความต้องการสารสนเทศ กับลักษณะทางประชากรที่ตัวแปรเพียงสองกลุ่ม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งทางวิชาการ และประเภทคณะที่สังกัด

3.2 F-test (One-way ANOVA) ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้สารสนเทศและระดับความต้องการสารสนเทศ กับลักษณะทางประชากรที่ตัวแปรมีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ในการสอน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการให้ข้อ เสนอแนะและปัญหาในการใช้สารสนเทศในการสอนระดับปริญญาตรีของอาจารย์มหาวิทยาลัยนครราชสีมาครินทร์ จากแบบสอบถาม ตอนที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษาตามวิธีของ Rovinelli (ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546, น. 140)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา
R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ใช้สูตร (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2539, น. 101)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่
n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2545, น. 160) ดังนี้

$$S.D. \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2}{n}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
	X_i	แทน	ตัวเลขหรือค่าคะแนนแต่ละตัว
	X_i	แทน	ตัวเลขหรือค่าคะแนนแต่ละตัว

2.4 การหาค่าความสัมพันธ์

หาค่าความสัมพันธ์ของการใช้สารสนเทศและความต้องการสารสนเทศกับลักษณะทางประชากร โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร 2 ตัว ที่มีระดับการวัดเป็น interval หรือ ratio

$$Y = \alpha + \beta X + \varepsilon$$

โดยที่	Y	=	ตัวแปรตาม หรือ ความต้องการ
	X	=	ตัวแปรอิสระ หรือ การใช้
	α	=	ค่าคงที่
	β	=	ค่าความชันของเส้น
	ε	=	ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นเนื่องจาก Y แตกต่างจาก Y

การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546, น. 316)

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

เครื่องหมาย + - หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์จะบอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์ โดยที่

- r มีเครื่องหมาย + หมายถึงการมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน
(ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)
- r มีเครื่องหมาย - หมายถึงการมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้าม
(ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง ตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

ยกเว้นค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์บางชนิดที่มีลักษณะ $0 \leq r \leq 1$ ซึ่งจะบอกได้เพียง ขนาดหรือระดับของความสัมพันธ์เท่านั้น ไม่สามารถบอกทิศทางของความสัมพันธ์ได้

2.5 การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test ใช้ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการใช้สารสนเทศ ระดับความต้องการสารสนเทศ กับลักษณะทางประชากรที่มี ค่าตัวแปร 2 ค่า ได้แก่ เพศ ตำแหน่งทางวิชาการ และประเภทคณะที่สังกัด โดยได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ความแตกต่างของระดับคะแนน
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
	\sum	แทน	ผลรวม

2.6 การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test ใช้ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการใช้สารสนเทศ ระดับความต้องการสารสนเทศ กับลักษณะทางประชากรที่มีค่าตัวแปรมากกว่า 2 ค่า ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ในการสอน โดยได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

- เมื่อ F = อัตราส่วนของความแปรปรวน (variance ratio)
- MS_b = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
- MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.7 หลังจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้ว กรณีที่พบว่า มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้องทดสอบต่อไปด้วยวิธีการของ เซฟเฟ เพื่อทดสอบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อหาว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{(K-1)MS_w \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ

F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
\bar{X}_i	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ 1
\bar{X}_j	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ 2
MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
K	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
n_i	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
n_j	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2